

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Донецький національний університет економіки і торгівлі  
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

**Т. В. Кожухова, Ю. В. Яковенко**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ  
ДИСЦИПЛІНИ**

**МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ**

Ступінь: бакалавр

Кривий Ріг  
2020

Донецький національний університет економіки і торгівлі  
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

**Т. В. Кожухова, Ю. В. Яковенко**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ  
ДИСЦИПЛІНИ**

**МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ**

Ступінь: бакалавр

Затверджено на засіданні  
кафедри економіки та міжнародних  
економічних відносин  
Протокол № 7  
від 23.11.2020 р.

Схвалено навчально-методичною радою  
ДонНУЕТ  
Протокол № 3  
від 24.11.2020 р.

Кривий Ріг  
2020

УДК 339.7(075.8)  
ББК 65.268я73  
К 58

**Кожухова, Т.В.**

**К 58** Методичні рекомендації до вивчення дисципліни “Міжнародні фінанси” [Текст]: ступінь бакалавр/ М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. економіки та міжнародних економічних відносин; Т.В.Кожухова, Ю.В. Яковенко – Кривий Ріг: [ДонНУЕТ], 2020. – 38 с.

Методичні рекомендації до вивчення дисципліни “Міжнародні фінанси” розроблені для студентів усіх форм навчання. У методичних рекомендаціях сформульовано мету вивчення дисципліни, опис дисципліни та її змістових модулів і тем, методів оцінювання і розподілу балів, що отримують студенти упродовж вивчення дисципліни тощо, рекомендації з організації самостійної роботи студентів.

**УДК 339.7(075.8)**  
**ББК 65.268я73**

© Кожухова Т.В., Яковенко Ю.В., 2020  
© Донецький національний  
університет економіки і торгівлі імені  
Михайла Туган-Барановського, 2020

## ЗМІСТ

|   |    |
|---|----|
| <b>ВСТУП</b> .....  | 5  |
| <b>ЧАСТИНА 1. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ</b> .....                               | 7  |
| <b>ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ</b> .....  | 11 |
| Змістовий модуль 1. Визначення економічної природи світових фінансових потоків                    | 12 |
| Змістовий модуль 2. Економічна природа короткострокових та довгострокових фінансових інструментів | 16 |
| <b>ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ</b> .....         | 22 |
| Змістовий модуль 1. Визначення економічної природи світових фінансових потоків                    | 23 |
| Змістовий модуль 2. Економічна природа короткострокових та довгострокових фінансових інструментів | 31 |

## ВСТУП

В умовах зростання взаємозалежності економік країн світу, прискореного темпу глобалізації світового фінансового сектору важливе значення має вивчення питань щодо функціонування та розвитку системи міжнародних фінансів, а саме: закономірностей, умов, принципів, процесів, що здійснюються в світовому фінансовому середовищі.

**Мета дисципліни «Міжнародні фінанси»** - формування системи знань про особливості міжнародних фінансів, механізмів та інструментів прийняття рішень у валютно-кредитній та інвестиційній сферах на мікро- та макроекономічному рівнях.

**Предмет:** потоки грошових коштів і пов'язані з ними відносини в галузі міжнародної економіки.

**Завдання вивчення:** ознайомлення з категоріальним апаратом, надання знань щодо сутності та елементів системи міжнародних фінансів; формування навичок розрахунку крос-курсів іноземних валют, форвардних курсів, курсів за опціоном, валютної позиції банку, оцінки вартості форвардів і опціонів, цінних паперів, кредитів.

**Попередні знання, що є основою для вивчення дисципліни,** охоплюють знання та навички, отримані студентами після успішного освоєння дисциплін в рамках соціальних і поведінкових наук.

**Основні завдання, що стоять перед студентом при вивченні дисципліни:**

розуміти сутність та елементи системи міжнародних фінансів, глобалізації світового фінансового середовища, заборгованості у системі міжнародних фінансів, світової валютної системи, фінансової і монетарної політики Європейського валютного союзу, платіжного балансу, методика його складання;

знати економічні основи міжнародних розрахунків та їх організаційних засад;

розуміти сутність світового фінансового ринку та його структури, валютних ринків і валютних операцій, міжнародного фондового ринку, особливостей його функціонування, встановлення сучасних тенденцій його розвитку, міжнародного ринку банківських кредитів, міжнародного ринку похідних цінних паперів (деривативів), форвардних операцій, операцій «своп», ф'ючерсних контрактів, опціонів, фінансів транснаціональних корпорацій, міжнародної банківської справи, тенденцій розвитку

вміти розраховувати величину торговельного балансу, балансу поточних операцій, балансу руху капіталів, крос-курси іноземних валют, форвардні курси, курси за опціоном, валютну позицію банку, вартість, дохідність акцій, облігацій та векселів, вартість кредитів, нараховувати відсотки за кредитами різними способами;

оцінювати вартість форвардів і опціонів та застосовувати їх для хеджування валютних ризиків;

аналізувати ефективність форвардних операцій, операцій «своп», опціонів.

**Особливості дисципліни.** Міжнародні фінанси – гібридна дисципліна, яка поєднує аудиторну (28 годин лекцій та 28 годин практичних занять) та позааудиторну активності (Moodle), передбачає формування системи знань про особливості міжнародних фінансів, механізмів та інструментів прийняття рішень у валютно-кредитній та інвестиційній сферах на мікро- та макроекономічному рівнях.

**ЧАСТИНА 1.**  
**ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ**

## 1. Опис дисципліни

| Найменування показників  | Характеристика дисципліни |
|--|---------------------------|
| Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна | Вибіркова дисципліна      |
| Семестр (осінній / весняний)   | Осінній                   |
| Кількість кредитів   | 5,5                       |
| Загальна кількість годин   | 165                       |
| Кількість модулів  | 1                         |
| Лекції, годин  | 28                        |
| Практичні / семінарські, годин   | 28                        |
| Лабораторні, годин   | -                         |
| Самостійна робота, годин   | 109                       |
| Тижневих годин для денної форми навчання:  |                           |
| аудиторних   | 4                         |
| самостійної роботи студента  | 7                         |
| вид контролю   | Екзамен                   |

## 2. Структура дисципліни

| Назви змістових модулів і тем   | Кількість годин (денна форма навчання) |              |           |          |           |
|---|--|--------------|-----------|----------|-----------|
|   | усього                                 | у тому числі |           |          |           |
|   |  | лекц.        | пр./сем.  | лаб.     | СРС       |
| <b>Змістовий модуль 1. Визначення економічної природи світових фінансових потоків</b> |  |              |           |          |           |
| Тема 1. Система міжнародних фінансів.   | 2                                      | 2            | -         | -        | -         |
| Тема 2. Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи.       | 19                                     | 2            | 2         | -        | 15        |
| Тема 3. Заборгованість у системі міжнародних фінансів                                 | 2                                      | 2            | -         | -        | -         |
| Тема 4. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції.                       | 11                                     | 2            | 2         | -        | 7         |
| Тема 5. Фінансова і монетарна політика Європейського валютного союзу.                 | 20                                     | 2            | 4         | -        | 14        |
| Тема 6. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади.                             | 2                                      | 2            | -         | -        | -         |
| Тема 7. Платіжний баланс країн.   | 18                                     | 2            | 2         | -        | 14        |
| Тема 8. Світовий фінансовий ринок та його структура                                   | 4                                      | 2            | 2         | -        | -         |
| Тема 9. Валютні ринки та валютні операції   | 21                                     | 2            | 4         | -        | 15        |
| <b>Разом за змістовим модулем 1</b>   | <b>99</b>                              | <b>18</b>    | <b>16</b> | <b>-</b> | <b>65</b> |



| <b>Змістовий модуль 2. Економічна природа короткострокових та довгострокових фінансових інструментів</b> |            |           |           |          |            |
|--|------------|-----------|-----------|----------|------------|
| Тема 10. Міжнародний фондовий ринок.   | 20         | 2         | 4         | -        | 14         |
| Тема 11. Міжнародний ринок банківських кредитів.   | 11         | 1         | 2         | -        | 8          |
| Тема 12. Міжнародний ринок дорогоцінних металів.   | 1          | 1         | -         | -        | -          |
| Тема 13. Міжнародний ринок похідних цінних паперів (деривативів)   | 21         | 2         | 4         | -        | 15         |
| Тема 14. Фінанси транснаціональних компаній.   | 4          | 2         | 2         | -        | -          |
| Тема 15. Міжнародна банківська справа.   | 9          | 2         | -         | -        | 7          |
| <b>Разом за змістовим модулем 2</b>  | <b>66</b>  | <b>10</b> | <b>12</b> | <b>-</b> | <b>44</b>  |
| <b>Усього годин</b>  | <b>165</b> | <b>28</b> | <b>28</b> | <b>-</b> | <b>109</b> |

### 3. Методи оцінювання

Вид контролю: екзамен.

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ рівень сформованості компетентностей студента оцінюється впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

### 4. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ рівень сформованості компетентностей студента оцінюється у випадку проведення екзамену: протягом семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

### Оцінювання студентів протягом семестру

| № практичного заняття     | Аудиторна робота |                              |                                     |     | Позааудиторна робота                | Сума балів |
|---------------------------|------------------|------------------------------|-------------------------------------|-----|-------------------------------------|------------|
|                           | Тестові завдання | Задачі, завдання, кейси тощо | Обговорення теоретичних питань теми | ПМК | Завдання для самостійного виконання |            |
| <b>Змістовий модуль 1</b> |                  |                              |                                     |     |                                     |            |
| 1                         | -                | -                            | 2                                   | -   | -                                   | 2          |
| 2                         | -                | -                            | 2                                   | -   | -                                   | 2          |
| 3                         | -                | -                            | 2                                   | -   | -                                   | 2          |
| 4                         | -                | -                            | -                                   | -   | 8                                   | 8          |
| 5                         | -                | 2                            | -                                   | -   | -                                   | 2          |
| 6                         | -                | 2                            | -                                   | -   | -                                   | 2          |
| 7                         | -                | 2                            | -                                   | -   | -                                   | 2          |
| 8                         | -                | -                            | -                                   | 5   | -                                   | 5          |

|                                     |   |           |          |           |           |           |
|-------------------------------------|---|-----------|----------|-----------|-----------|-----------|
| <b>Разом за змістовим модулем 1</b> | - | <b>6</b>  | <b>6</b> | <b>5</b>  | <b>8</b>  | <b>25</b> |
| <b>Змістовий модуль 2</b>           |   |           |          |           |           |           |
| 9                                   | - | 2         | -        | -         | -         | 2         |
| 10                                  | - | 2         | -        | -         | -         | 2         |
| 11                                  | - | 2         | -        | -         | -         | 2         |
| 12                                  | - | 2         | -        | -         | -         | 2         |
| 13                                  | - | 2         | -        | -         | 8         | 10        |
| 14                                  | - | -         | 2        | 5         | -         | 7         |
| <b>Разом за змістовим модулем 2</b> | - | <b>10</b> | <b>2</b> | <b>5</b>  | <b>8</b>  | <b>25</b> |
| <b>Разом</b>                        | - | <b>14</b> | <b>8</b> | <b>10</b> | <b>16</b> | <b>50</b> |

### Оцінювання студентів протягом семестру (заочна форма навчання)

|   |                    |                        |                               |              |
|---|--------------------|------------------------|-------------------------------|--------------|
| Поточне тестування та самостійна робота |                    |                        | Підсумковий тест<br>(екзамен) | Сума в балах |
| Змістовий модуль 1                      | Змістовий модуль 2 | Індивідуальне завдання | 50                            | 100          |
| 15                                      | 15                 | 20                     |                               |              |

### Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

| <b>Оцінка</b>           |                   |                          |
|-------------------------|-------------------|--------------------------|
| <b>100-бальна шкала</b> | <b>Шкала ECTS</b> | <b>Національна шкала</b> |
| 90-100                  | A                 | 5, «відмінно»            |
| 80-89                   | B                 | 4, «добре»               |
| 75-79                   | C                 |                          |
| 70-74                   | D                 |                          |
| 60-69                   | E                 | 3, «задовільно»          |
| 35-59                   | FX                | 2, «незадовільно»        |
| 0-34                    | F                 |                          |

**ЧАСТИНА 2.**  
**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ**  
**ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

## **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1**

### **ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПРИРОДИ СВІТОВИХ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ**

**Тема 1. Система міжнародних фінансів.**

**Тема 2. Глобалізація світового фінансового середовища.**

**Світові фінансові кризи**

**Семінар 1 «Сутність та функції міжнародних фінансів. Сутність та чинники глобалізації світових фінансів. Особливості світових фінансових криз»**

***Семінар – дискусія***

#### **План заняття:**

*1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Сутність, функції міжнародних фінансів.
2. сутність та чинники глобалізації світових фінансів.
3. Наслідки фінансової глобалізації для країн з різним рівнем економічного розвитку.
4. Особливості валютно-фінансових криз у Мексиці й Бразилії.
5. Азіатська валютно-фінансова криза.
6. Сучасна світова фінансова криза і її наслідки для економіки й фінансового сектору України.
7. Шляхи подолання фінансової й економічної криз в Україні.

*2. Презентація рефератів (доповідей).*

**Тема 3. Заборгованість у системі міжнародних фінансів.**

**Тема 4. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції**

**Семінар 2 «Показники зовнішнього боргу, шляхи реструктуризації боргових зобов'язань. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції»**

***Семінар – дискусія***

#### **План заняття:**

*1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Показники зовнішнього боргу.
2. Реструктуризація боргових зобов'язань.

3. Сучасні платіжні системи (СВІФТ, Федвайр, ЧПС, Таргет та ін.)
  4. Міжнародні штучні (колективні) гроші.
  5. Світовий валютний ринок й основні світові валюти.
  6. Регіональні валютно-фінансові угруповання (валютні блоки, валютні зони).
  7. Валютна система та роль золота на світовому ринку.
  8. Система золотого стандарту (Паризька і Генуезька системи).
  9. Система золотовалютного (доларового) стандарту (Бреттон-Вудська система).
  10. Система паперово-валютного (девизного) стандарту (Ямайська система).
  11. Передумови формування Європейського валютного Союзу.
  12. Сучасний стан та перспективи розвитку Європейської валютної системи.
2. *Презентація рефератів (доповідей).*

## **Тема 5. Фінансова і монетарна політика Європейського валютного союзу**

### **Семінар 3 « Економічний і валютний союзи як основа Європейського Союзу» Семінар – дискусія**

#### **План заняття:**

*1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Європейський економічний та валютний союз.
2. План Делора та «Маастрихтська Угода».
3. «Критерії конвергенції» для участі в Єврозоні.
4. Монетарна політика ЄС .

### **Семінар 4 «Країни-учасниці Єврозони: Маастрихтська угода і критерії конвергенції» Семінар – тренінг**

#### **План заняття:**

*1. Презентація звітів, розгорнуте обговорення доповідей з питань відповідності критеріям конвергенції до входження в Єврозону та сучасного стану розвитку фінансової системи країн-учасниць Єврозони.*

1. Загальна характеристика фінансового і економічного розвитку країни в момент входження до ЄВС. Причини входження до Європейського економічного і валютного союзу.

2. Виконання країною критеріїв конвергенції на момент входження до Єврозони та їх сучасний стан.

3. Наслідки для країни її входження до Єврозони: сучасна монетарна політика, фінансова політика, розвиток фінансових ринків країни.

**Тема 6. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади.**  
**Тема 8. Світовий фінансовий ринок та його структура.**  
**Семінар 5 “Способи та форми міжнародних розрахунків. Особливості функціонування міжнародного фінансового ринку”**  
**Семінар – дискусія**

**План заняття:**

*1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Способи та форми міжнародних розрахунків
2. Ризики при здійсненні міжнародних розрахунків і методи їх мінімізації.
3. Структура міжнародного фінансового ринку.
4. Міжнародні фінансові центри.
5. Офшорні фінансові центри.

**Тема 7. Платіжний баланс країн**  
**Семінар 6 «Аналіз статей платіжного балансу країн»**  
**Семінар з виконанням практичних завдань**

**План заняття:**

*Виконання практичних завдань з аналізу статей платіжного балансу:*

1. Розрахуйте величину торговельного балансу, балансу поточних операцій, балансу руху капіталів, сальдо балансу офіційних розрахунків країни за такими даними, млрд. дол. США:

Товарний експорт +80

Товарний імпорт -60

Експорт послуг +30

Імпорт послуг -20

Чисті доходи від інвестицій -10

Чисті трансферти +20

Приплив капіталу +20

Відтік капіталу -80

Офіційні резерви +20

2. Економіка описана такими даними, млрд. дол. США:

1) експорт товарів 19650;

2) імпорт товарів 21758;

3) дохід від іноземних інвестицій 3621;

4) країна виплачує зарубіжним інвесторам дохід у вигляді відсотків у розмірі 1394;

5) витрати на туризм 1919;

6) доходи від туризму 1750;

7) односторонні трансферти 2388;

8) відтік капіталу 4174;

9) приплив капіталу 6612.

Використовуючи ці дані, розрахуйте сальдо поточного рахунку, рахунку руху капіталів і платіжного балансу країни. Які зміни величини офіційних валютних резервів?

## **Тема 9. Валютні ринки та валютні операції**

### **Семінар 7 «Розрахунок валютної позиції банку»**

#### ***Семінар з виконанням практичних завдань***

#### **План заняття:**

*Виконання практичних завдань:*

Розрахунок валютної позиції банку.

Розрахувати валютну позицію банку, якщо є такі дані, тис. грн.:

Балансові та позабалансові активи банку в іноземних валютах, усього (у гривневому еквіваленті) – 111196994; у т.ч. у доларах США – 81457834; євро – 29004225; фунтах стерлінгів – 17644; інших – 717291.

Балансові та позабалансові зобов'язання банку в іноземних валютах, усього (у гривневому еквіваленті) – 118353483; у т.ч. у доларах США – 88675642; євро – 29020541; фунтах стерлінгів – 10873; інших - 646427.

Регулятивний капітал – 15618778.

### **Семінар 8 «Розрахунок крос-курсів валют»**

#### ***Семінар з виконанням практичних завдань***

#### **План заняття:**

*Виконання практичних завдань:*

Розрахунок крос-курсів валют.

1. Розрахувати крос-курс швейцарського франка до японської єни CHF/JPY за умови: USD/JPY = 99,23; USD/CHF = 0,9392

2. Розрахувати крос-курс купівлі та продажу EUR/ CAD за такими даними: USD/CAD = 1,0253/1,0299; EUR/ USD = 1,3291/1,3296

3. Розрахувати крос-курс британського фунту стерлінгів до швейцарського франка GBP/CHF за умови: GBP/ USD = 1,5262; USD/CHF = 0,9392

4. Розрахувати крос-курс купівлі та продажу EUR/GBP за такими даними: GBP/ USD = 1,5314/1,5355; EUR/ USD = 1,3291/1,3296

5. Розрахувати крос-курс австралійського долара до британського фунту стерлінгів AUD/GBP за умови: AUD/ USD = 0,9233; GBP/ USD = 1,5262

6. Розрахувати крос-курс купівлі та продажу CHF/JPY за такими даними: USD/JPY = 100,25/101,64; USD/CHF = 0,9370/ 0,9488

## **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2**

### **ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА КОРОТКОСТРОКОВИХ ТА ДОВГОСТРОКОВИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ**

#### **Тема 10. Міжнародний фондовий ринок**

##### **Семінар 9 «Розрахунок ринкової вартості, доходності облігацій; розрахунок вексельного зобов'язання, доходності векселя, ціни розміщення векселя»**

##### ***Семінар з виконанням практичних завдань***

#### **План заняття:**

##### *Виконання практичних завдань:*

1. Дисконтна облігація з терміном обігу 92 дня була розміщена за ціною 95% від номіналу. Визначити дохідність до погашення, якщо номінальна вартість облігації 500 дол. США.

2. Дисконтна облігація з терміном обігу 92 дня була розміщена за ціною 95% від номіналу. За 25 днів до погашення облігація була продана за ціною 99% від номіналу. Визначити дохідність до продажу, якщо номінальна вартість облігації 500 дол. США.

3. Визначити поточну дохідність облігації, купленої за 75% до номіналу, якщо номінальна вартість облігації 200 дол. США, термін обігу 3 роки, а щоквартальний купон – 5%.

4. Простий вексель на суму 100 000 дол. США з оплатою через 90 днів обліковується у банку за 60 днів до погашення. Облікова ставка банку – 15%. Визначити величину дисконту на користь банку та суму, отриману власником векселя.

5. Визначити дохідність операції купівлі дисконтного вексельного зобов'язання, номінальна вартість якого 1 млн. дол. США, термін обігу – 9 місяців, якщо поточна ринкова вартість векселя – 820 000 дол. США.

6. Необхідно визначити вартість вексельного зобов'язання номіналом 100 000 дол. США, випущеного на термін 6 місяці, якщо відсоткова ставка- 20% річних. При цьому ставка дисконту – 15%.

##### **Семінар 10 «Розрахунок ринкової вартості акцій, ціни придбання та продажу акцій, доходності акцій»**

##### ***Семінар з виконанням практичних завдань***

#### **План заняття:**

##### *Виконання практичних завдань:*

1. Якою буде ринкова вартість акції номіналом 10 дол. США при ставці



банківського відсотка 10% річних та оголошених дивідендів 5% річних?

2. Якою буде ринкова вартість акції номіналом 1 дол. США при ставці банківського відсотка 15% річних та оголошених дивідендів 20% річних. При цьому постійний темп приросту дивідендів – 5%.

3. Інвестор придбав префакцію за 20 дол. США. Дивіденд по акції сплачується у розмірі 1 дол. США. Через 2 роки акція була продана за 30 дол. США. Визначити поточну та кінцеву дохідність.

4. Компанія має чистий прибуток в сумі 10 000 000 дол. США. В обігу знаходяться 100 000 акцій номіналом 10 дол. США кожна, з них 25 000 штук – привілейовані. По привілейованим акціям оголошений дивіденд – 40% від чистого прибутку. Визначити максимально можливі виплати дивідендів на 1 звичайну акцію (EPS).

5. Поточна вартість акцій 280 дол. США, дивіденди – 20 дол. США на кожну акцію. Визначити коефіцієнти P/E.

### **Тема 11. Міжнародний ринок банківських кредитів**

### **Тема 12. Міжнародний ринок дорогоцінних металів**

## **Семінар 11 «Розрахунок вартості кредитів при одноразовому погашенні кредитів; розрахунок суми відсотків за кредитом лінійним, штафельним і змішаним способами. Особливості функціонування ринку дорогоцінних металів»**

### ***Семінар з виконанням практичних завдань***

#### **План заняття:**

*1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Принципи, функції, форми міжнародного кредиту.

2. Поняття, класифікація, особливості функціонування ринків золота.

*2. Виконання практичних завдань:*

1. Підприємство отримало кредит на 3 роки в розмірі 12000 дол. США з умовою повернення 15000 дол. США. Здійснити розрахунок процентної ставки кредитора.

2. Фірмі надано кредит на суму 180 тис. дол. США строком на 45 днів з річною ставкою 6%. Додаткові витрати позичальника становлять 350 дол. США. Здійснити нарахування суми відсотків і визначити повну ціну кредиту при умовах одноразового повернення позички та при умові повернення рівними частинами через кожні 15 днів, використавши лінійний, штафельний і змішаний способи.

3. Кредит у сумі 80 млн. дол. США погашається рівномірними внесками протягом двох років піврічними внесками. Процентна ставка 7% річних. Визначити ціну кредиту. Спосіб нарахування відсотків – регресивний.

4. Підприємство отримало позику в сумі 5 млн. дол. США терміном на 2,5 роки при поверненні рівномірними сумами через кожних півроку. Відсоткова ставка 10%. Розрахувати повну суму повернення в умовах простих відсотків. Спосіб нарахування відсотків – прогресивний.

5. Розрахуйте суми лізингових платежів за таких умов: вартість обладнання, що надається в лізинг – 650 тис.дол.США; термін лізингу – 3 роки; норма амортизаційних відрахувань – 15%; процент за кредит – 3% річних; ставка комісійної винагороди – 1% річних від балансової вартості обладнання; послуги по доставці, монтажу обладнання та навчанню персоналу, що надаються лізингодавцем лізингоотримувачу – 15 тис.дол.США; митні послуги – 0,2%.

### **Тема 13. Міжнародний ринок похідних цінних паперів (деривативів)**

#### **Семінар 12 «Визначення ефективності форвардних угод з купівлі та продажу іноземної валюти»**

##### ***Семінар з виконанням практичних завдань***

#### **План заняття:**

##### *Виконання практичних завдань:*

1. Фірмі буде потрібно 100 000 дол. США через 1 місяць (30 днів). Курс долара США до гривні: USD/UAH 28,1200 – 28,1400

Spot 50 – 70

Визначити результат форвардної угоди з купівлі доларів США, якщо курс долара через 1 міс. складе:

А) USD/UAH 28,1230 – 28,1460

Б) USD/UAH 28,1345 – 28,1510

2. Фірма припускає продати через 1 міс. (30 днів) 100 000 дол. США. Курс долара США до гривні:

USD/UAH 28,1200 – 28,1400

Spot 50 – 70

Визначити результат форвардної угоди з продажу доларів США, якщо курс долара через 1 міс. складе:

А) USD/UAH 28,1230 – 28,1460

Б) USD/UAH 28,1345 – 28,1510

#### **Семінар 13 «Визначення результатів за опціонними угодами. Розрахунок ефективності свопових угод»**

##### ***Семінар з виконанням практичних завдань***

#### **План заняття:**

##### *Виконання практичних завдань:*

1. Підприємство, передбачивши необхідність купівлі через два місяці у свого іноземного партнера партії сировини, придбало європейський опціон на купівлю 600 тис. доларів США за ціною 8,12 грн. за 1 дол. США. Премія становила 15 тис. грн. На дату завершення опціону спот-курс становив 8,19 грн. за 1 дол. США. Визначити, що вигідніше підприємству: відмовитись чи не відмовлятися від здійснення опціону.

2. Курс долара США до канадського долара: spot USD/CAD 1,0269 – 1,0450; spread 6 м 160 – 130. Ціна виконання опціонів на 6 міс. з обміну доларів США на канадські долари дорівнює відповідному курсу форвард, премія – 0,4% ціни виконання. Визначити ціну виконання та премії: 1) для придбання опціону на купівлю доларів США; 2) для придбання опціону на продаж канадських доларів.

3. Фірмі необхідно 100000 дол. США через 1 міс. (30 днів). Курс долара до гривні складає:

spot USD/UAH 28,1155 – 28,1467

spread 1 міс. 50-70

Опціон на купівлю 100000 дол. США придбаний за ціною 28,1537 гривень за долар США з виплатою премії 0,005 гривень за долар США. Визначити результат угоди, якщо курс долара через місяць складе:

1) USD/UAH 28,1354 - 28,1600;

2) USD/UAH 28,1200 - 28,1525.

4. Фірма припускає продати 100000 дол. США через 3 міс. (90 днів). Курс долара до гривні складає:

spot USD/UAH 28,1155 – 28,1467

spread 3 міс. 50-70

Опціон на продаж 100000 дол. США придбаний за ціною поставки 28,1255 гривень за долар США з виплатою премії 0,005 гривень за долар США. Визначити результат угоди, якщо курс долара через 3 місяці складе:

1) USD/UAH 28,1354 - 28,1600;

2) USD/UAH 28,1200 - 28,1525.

*Перевірка індивідуального завдання (табл.1).*

## **Тема 14. Фінанси транснаціональних корпорацій.**

### **Тема 15. Міжнародна банківська справа.**

## **Семінар 14 «Фінанси та фінансова політика ТНК. Міжнародна діяльність банків: передумови виникнення, розвиток і ризики міжнародної діяльності банків»**

### ***Семінар-дискусія***

#### **План заняття:**

*1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Фінанси і фінансова політика транснаціональних корпорацій.

2. Передумови виникнення та розвиток міжнародної діяльності банків.

2. Транснаціональні банки як основні суб'єкти міжнародної банківської справи.

3. Універсалізація банківської справи.

4. Форми міжнародного представництва транснаціональних банків.

5. Сучасні тенденції розвитку міжнародної банківської справи.

6. Ризики у міжнародній банківській справі.

## Індивідуальне завдання

| №<br>п/п | Зміст операції  | Вихідні дані     |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|----------|---|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
|          |   | Варіант №        |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|          |   | 1                | 2                | 3                | 4                | 5                | 6                | 7                | 8                | 9                | 10               | 11               | 12               | 13               | 14               | 15               |
| 1.       | Розрахувати крос-курс швейцарського франку (CHF) до японської єни (JPY) за умови:<br>USD/JPY<br>USD/CHF                   | 99,23<br>0,9392  | 92,34<br>0,8856  | 94,58<br>0,8967  | 98,43<br>0,9122  | 102,31<br>0,8938 | 99,75<br>0,9231  | 100,74<br>0,8755 | 101,96<br>0,8699 | 98,64<br>0,9087  | 102,89<br>0,8876 | 95,69<br>0,7865  | 97,78<br>0,9123  | 93,44<br>0,8977  | 103,14<br>0,9069 | 98,99<br>0,9124  |
| 2.       | Розрахувати крос-курс британського фунту стерлінгів (GBP) до швейцарського франку (CHF) за умови:<br>GBP/USD<br>USD/CHF   | 1,5262<br>0,9392 | 1,4977<br>0,8856 | 1,5123<br>0,8967 | 1,4879<br>0,9122 | 1,6493<br>0,8938 | 1,5875<br>0,9231 | 1,4854<br>0,8755 | 1,4788<br>0,8699 | 1,5094<br>0,9087 | 1,4989<br>0,8876 | 1,4766<br>0,7865 | 1,4922<br>0,9123 | 1,5237<br>0,8977 | 1,5369<br>0,9069 | 1,4999<br>0,9124 |
| 3.       | Розрахувати крос-курс австралійського долара (AUD) до британського фунту стерлінгів (GBP) за умови:<br>AUD/USD<br>GBP/USD | 0,9233<br>1,5262 | 0,8976<br>1,4977 | 0,9122<br>1,5123 | 0,8765<br>1,4879 | 0,8688<br>1,6493 | 0,9876<br>1,5875 | 0,8777<br>1,4854 | 0,8125<br>1,4788 | 0,8867<br>1,5094 | 0,8254<br>1,4989 | 0,7976<br>1,4766 | 0,8096<br>1,4922 | 0,9267<br>1,5237 | 0,9345<br>1,5369 | 0,8986<br>1,4999 |

Продовж.табл.1

| №<br>п/п | Зміст операції   | Умовні дані                  |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |
|----------|--|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|
|          |  | Варіант №                    |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |                              |
|          |  | 1                            | 2                            | 3                            | 4                            | 5                            | 6                            | 7                            | 8                            | 9                            | 10                           | 11                           | 12                           | 13                           | 14                           | 15                           |
| 4.       | Фірмі буде потрібно 100 тис.дол.США через 1 міс. Курс USD/UAN Спред<br>Визначити результат форвардної угоди з купівлі дол. США, якщо курс дол. США через місяць складе: USD/UAN          | 28,1315/<br>28,1698<br>50-70 | 28,1132/<br>28,1439<br>50-70 | 28,0967/<br>28,1354<br>50-70 | 28,1598/<br>28,1873<br>50-70 | 28,0857/<br>28,1143<br>50-70 | 28,1099/<br>28,1432<br>50-70 | 28,1315/<br>28,1698<br>50-70 | 28,1132/<br>28,1439<br>50-70 | 28,1598/<br>28,1873<br>50-70 | 28,0857/<br>28,1143<br>50-70 | 28,0978/<br>28,1254<br>50-70 | 28,0123/<br>28,0544<br>50-70 | 28,0435/<br>28,0876<br>50-70 | 28,1099/<br>28,1432<br>50-70 | 28,1315/<br>28,1698<br>50-70 |
|          |  | 28,1967/<br>28,2364          | 28,0978/<br>28,1254          | 28,1132/<br>28,1439          | 28,1967/<br>28,2364          | 28,1132/<br>28,1439          | 28,1967/<br>28,2364          | 28,0978/<br>28,1254          | 28,1399/<br>28,1684          | 28,0435/<br>28,0876          | 28,0654/<br>28,0971          | 28,1132/<br>28,1439          | 28,0045/<br>28,0321          | 28,1598/<br>28,1873          | 28,1132/<br>28,1439          | 28,0978/<br>28,1254          |
| 5.       | Фірмі необхідно 100 тис. дол. США через 3 міс. Курс USD/UAN Спред<br>Ціна опціону (грн.) Премія (грн. за дол. США)<br>Визначити результат угоди, якщо курс дол. США через місяць складе: | 28,1315/<br>28,1698<br>50-70 | 28,1099/<br>28,1432<br>50-70 | 28,0435/<br>28,0876<br>50-70 | 28,0123/<br>28,0544<br>50-70 | 28,0978/<br>28,1254<br>50-70 | 28,0857/<br>28,1143<br>50-70 | 28,1598/<br>28,1873<br>50-70 | 28,1132/<br>28,1439<br>50-70 | 28,1315/<br>28,1698<br>50-70 | 28,1099/<br>28,1432<br>50-70 | 28,0857/<br>28,1143<br>50-70 | 28,1598/<br>28,1873<br>50-70 | 28,0967/<br>28,1354<br>50-70 | 28,1132/<br>28,1439<br>50-70 | 28,1315/<br>28,1698<br>50-70 |
|          |  | 28,1768<br>0,005             | 28,1502<br>0,005             | 28,0946<br>0,005             | 28,0614<br>0,005             | 28,1324<br>0,005             | 28,1213<br>0,005             | 28,1943<br>0,005             | 28,1509<br>0,005             | 28,1768<br>0,005             | 28,1502<br>0,005             | 28,1213<br>0,005             | 28,1943<br>0,005             | 28,1424<br>0,005             | 28,1509<br>0,005             | 28,1768<br>0,005             |
|          |  | 28,0978/<br>28,1254          | 28,1132/<br>28,1439          | 28,1598/<br>28,1873          | 28,0045/<br>28,0321          | 28,1132/<br>28,1439          | 28,0654/<br>28,0971          | 28,0435/<br>28,0876          | 28,1399/<br>28,1684          | 28,0978/<br>28,1254          | 28,1967/<br>28,2364          | 28,1132/<br>28,1439          | 28,1967/<br>28,2364          | 28,1132/<br>28,1439          | 28,0978/<br>28,1254          | 28,1967/<br>28,2364          |

**ЧАСТИНА 3.**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ  
СТУДЕНТІВ**

# ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

## ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПРИРОДИ СВІТОВИХ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ

### Тема 2. Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи.

**Методи контролю:** усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

#### **Завдання для самостійної роботи:**

*1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

*2. Самостійно опрацюйте питання:*

1. Наслідки фінансової глобалізації для країн з різним рівнем економічного розвитку.
2. Особливості валютно-фінансових криз у Мексиці й Бразилії.
3. Азіатська валютно-фінансова криза.
4. Сучасна світова фінансова криза і її наслідки для економіки й фінансового сектору України.
5. Шляхи подолання фінансової й економічної криз в Україні.

*3. Підготуйте доповідь та її презентацію.*

#### **Список рекомендованої літератури**

##### **Основна**

1. Міжнародні фінанси : Навчальний посібник / Л. А. Васютинська. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 310 с.
2. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.
3. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: Навч. посібник /Ю.Г.Козак, Н.С.Логвинова, В.В.Ковалевський. - К.: ЦУЛ, 2007.- 640 с.
4. Міжнародні фінанси (за модульною системою навчання): Теоретико-практичний посібник [Доровська С.С., Шило В.П., Ільїна С.Б. та ін.]- К.: Кондор, 2008 р. – 310 с.
5. Міжнародні фінанси: навч.посіб./ І.І.Д'яконова, М.І.Макаренко, Ф.О.Журавка та ін.; за ред. М.І.Макаренка та І.І.Д'яконової. – К.: «Центр учбової літератури №», 2013. – 548 с.

##### **Додаткова**

1. Суэтин А.А. Международные валютно-финансовые отношения:

учебник/А.А.Суэтин. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: КНОРУС, 2010. – 440 с.

2. Хэрис Дж. Менвилл. Международные финансы: Пер. с англ.-М.: Информационно-издательский дом", 1996. - 296с.

### **Інформаційні ресурси**

5. Сайт Wall Street Journal // [www.wsj.com](http://www.wsj.com)
1. Сайт The Economist // [www.economist.com](http://www.economist.com)
2. Сайт The Banker // [www.thebanker.com](http://www.thebanker.com)

### **Тема 4. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції**

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
  - 1 Сучасні платіжні системи (СВІФТ, Федвайр, ЧПС, Таргет та ін.)
  2. Міжнародні штучні (колективні) гроші.
  3. Світовий валютний ринок й основні світові валюти.
  4. Регіональні валютно-фінансові угруповання (валютні блоки, валютні зони).
  5. Валютна система та роль золота на світовому ринку.
  6. Система золотого стандарту (Паризька і Генуезька системи).
  7. Система золотовалютного (доларового) стандарту (Бреттон-Вудська система).
  8. Система паперово-валютного (девізного) стандарту (Ямайська система).
  9. Передумови формування Європейського валютного Союзу.
  10. Сучасний стан та перспективи розвитку Європейської валютної системи.
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

### **Список рекомендованої літератури**

#### **Основна**

1. Міжнародні фінанси : Навчальний посібник / Л. А. Васютинська. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 310 с.
2. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.
3. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: Навч. посібник /Ю.Г.Козак, Н.С.Логвинова, В.В.Ковалевський. - К.: ЦУЛ, 2007.- 640с.
- 4 Міжнародні фінанси (за модульною системою навчання): Теоретико-



практичний посібник [Доровська С.С., Шило В.П., Ільїна С.Б. та ін.]- К.: Кондор, 2008р. - 310с.

5. Міжнародні фінанси: навч.посіб./ І.І.Д'яконова, М.І.Макаренко, Ф.О.Журавка та ін.; за ред. М.І.Макаренка та І.І.Д'яконової. – К.: «Центр учбової літератури»№, 2013. – 548 с.

6. Патица Н.І. Валютні операції: Навч.посіб. для дистанційного навчання/ за наук. Ред. С.М.Кваші. – К.: Університет «Україна», 2008. – 188 с.

7. Шемет Т.С. Теорія і практика валютного курсу / Т.С.Шемет; за ред.О.І.Рогача. – Київ, «Либідь», 2006. – 358 с.

### **Додаткова**

1. Белінська Я.В. Валютно-курсове регулювання: проблеми теорії і практики/ Я.В.Белінська// Націон.академія управління.-К., 2007. – 372 с.

2. Суэтин А.А. Международные валютно-финансовые отношения: учебник/А.А.Суэтин. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: КНОРУС, 2010. – 440 с.

3. Хэрис Дж. Менвилл. Международные финансы: Пер. с англ.-М.: Информационно-издательский дом", 1996. - 296с.

### **Інформаційні ресурси**

1. Сайт Wall Street Journal // [www.wsj.com](http://www.wsj.com)
2. Сайт The Economist // [www.economist.com](http://www.economist.com)
3. Сайт The Banker // [www.thebanker.com](http://www.thebanker.com)

## **Тема 5. Фінансова і монетарна політика Європейського валютного союзу**

**Методи контролю:** усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

### **Завдання для самостійної роботи:**

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Європейський економічний та валютний союз.

2. Політика Європейського центрального банку.

3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

### **Список рекомендованої літератури**

#### **Основна**

1. Міжнародні фінанси : Навчальний посібник / Л. А. Васютинська. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 310 с.

2. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.

3. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: Навч. посібник /Ю.Г.Козак, Н.С.Логвинова, В.В.Ковалевський. - К.: ЦУЛ, 2007.- 640с.

4. Міжнародні фінанси (за модульною системою навчання): Теоретико-практичний посібник [Доровська С.С., Шило В.П., Ільїна С.Б. та ін.]- К.: Кондор, 2008р. - 310с.

5. Міжнародні фінанси: навч.посіб./ І.І.Д'яконова, М.І.Макаренко, Ф.О.Журавка та ін.; за ред. М.І.Макаренка та І.І.Д'яконової. – К.: «Центр учбової літератури»№, 2013. – 548 с.

6. Шемет Т.С. Теорія і практика валютного курсу / Т.С.Шемет; за ред.О.І.Рогача. – Київ, «Либідь», 2006. – 358 с.

### **Інформаційні ресурси**

1. Сайт Європейського центрального банку // [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
2. Сайт Wall Street Journal // [www.wsj.com](http://www.wsj.com)
3. Сайт The Economist // [www.economist.com](http://www.economist.com)
4. Сайт The Banker // [www.thebanker.com](http://www.thebanker.com)

## **Тема 7. Платіжний баланс країн**

**Методи контролю:** усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

### **Завдання для самостійної роботи:**

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
  1. Особливості платіжних балансів країн ЄС.
  2. Стан платіжного балансу України.
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*
4. *Розв'яжіть тестові завдання.*

### **1. Прибуткові статті платіжного балансу відображають**

- A. імпорт товарів та послуг
- B. витрати іноземних туристів у даній країні
- C. витрати на туризм громадян даної країни за кордоном
- D. придбання золота за кордоном та іноземної валюти

**2. Економіка описана такими даними: товарний експорт -214,0; товарний імпорт -338,3; доходи від туризму-55,2; доходи від зарубіжних активів-90,5; витрати по туризму -58,2; виплати відсотків зарубіжним інвесторам -65,8; односторонні трансферти -14,8; приплив капіталу - 146,9; відтік капіталу -29,5. У цьому випадку можна стверджувати, що**

- A. сальдо платіжного балансу дорівнює нулю
- B. дефіцит платіжного балансу -117,4

C. актив платіжного балансу -120

D. для врегулювання платіжного балансу необхідно використовувати офіційні валютні резерви в розмірі 110

**3. Рахунок офіційних валютних резервів країни буде збільшуватись, якщо**

A. сальдо зведеного рахунку платіжного балансу буде від'ємним

B. сальдо зведеного рахунку платіжного балансу буде позитивним

C. сальдо рахунку поточних операцій буде від'ємним

D. усі попередні відповіді не вірні

**4. Які з перерахованих операцій, що враховуються при побудові платіжного балансу, відносять до дебетових**

A. експорт товарів і послуг

B. доходи від туризму

C. імпорт товарів і послуг

D. односторонні перекази із-за кордону

**5. Покриття дефіциту платіжного балансу можна здійснювати за рахунок**

A. урізання прибутків великого приватного бізнесу

B. зростання оподаткування малого і середнього бізнесу

C. зниження або заморожування доходів найманих працівників

D. скорочення офіційних валютних резервів країни

**6. Якщо величина офіційних резервів Центрального банку не змінюється, то при інших рівних умовах можна стверджувати, що**

A. сальдо торговельного балансу завжди дорівнює нулю

B. сальдо рахунку поточних операцій завжди дорівнює нулю

C. сальдо капітального рахунку завжди дорівнює нулю

D. сальдо платіжного балансу країни дорівнює нулю

**7. Складова платіжного балансу країни – рахунок поточних операцій не охоплює**

A. товарний експорт

B. чисті доходи від інвестицій

C. транспортні послуги іноземним країнам

D. зміни в активах країни за кордоном

## **Список рекомендованої літератури**

### **Основна**

1. Міжнародні фінанси : Навчальний посібник / Л. А. Васютинська. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 310 с.

2. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.

3. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: Навч. посібник /Ю.Г.Козак, Н.С.Логвинова, В.В.Ковалевський. - К.: ЦУЛ, 2007.- 640 с.

4. Міжнародні фінанси (за модульною системою навчання): Теоретико-практичний посібник [Доровська С.С., Шило В.П., Ільїна С.Б. та ін.]- К.: Кондор,

2008р. – 310 с.

5. Міжнародні фінанси: навч. посіб./ І.І.Д'яконова, М.І.Макаренко, Ф.О.Журавка та ін.; за ред. М.І.Макаренка та І.І.Д'яконової. – К.: «Центр учбової літератури» №, 2013. – 548 с.

#### **Додаткова**

1. Суэтин А.А. Международные валютно-финансовые отношения: учебник/А.А.Суэтин. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: КНОРУС, 2010. – 440 с.

2. Хэрис Дж. Менвилл. Международные финансы: Пер. с англ.-М.: Информационно-издательский дом", 1996. - 296с.

#### **Інформаційні ресурси**

1. Сайт Європейського центрального банку // [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
2. Сайт Світового банку // [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)
3. Сайт Wall Street Journal // [www.wsj.com](http://www.wsj.com)
4. Сайт The Economist // [www.economist.com](http://www.economist.com)
5. Сайт The Banker // [www.thebanker.com](http://www.thebanker.com)
6. Сайт Національного банку України [www.bank.gov.ua/](http://www.bank.gov.ua/)

### **Тема 9. Валютні ринки та валютні операції**

**Методи контролю:** усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

#### **Завдання для самостійної роботи:**

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
  1. Сутність, особливості та функції сучасних валютних ринків.
  2. Сутність та класифікація валютних операцій.
  3. Валютне котирування та його види.
  4. Валютна позиція та її види.
  5. Розрахунок крос-курсу.
3. *Розв'яжіть тестові завдання.*

**1. Якщо вимоги перевищують зобов'язання за однією валютою, то банк, як оператор валютного ринку, має**

- A. коротку відкриту валютну позицію
- B. довгу відкриту валютну позицію
- C. закриту валютну позицію
- D. коротку закриту валютну позицію

**2. Дата валютування за валютним строковим контрактом – це**

- A. дата укладання строкового контракту
- B. дата фактичного надходження коштів на рахунок однієї зі сторін угоди

- C. період оформлення угоди
- D. дата закінчення терміну угоди

**3. До характеристики валютного спот-ринку не відноситься**

- A. негайна поставка валюти
- B. дата укладання угоди і дата валютування відрізняються не більше, ніж на 2 банківських робочих дня
- C. здійснення угоди за строковими контрактами
- D. здійснення угод «том» або «тод»

**4. Спекулянти настроковому валютному ринку свідомо відкривають свої валютні позиції з метою**

- A. хеджування валютних ризиків
- B. одержання прибутку від валютної позиції у разі зміни валютних курсів
- C. здійснення посередницької операції й отримання комісійних
- D. подолання своїх конкурентів

**5. Поточний курс USD/CHF = 1,7740 – 1,7746. Форвардна маржа становить 130-150. Курс аутрайт при цьому буде**

- A. 1,7590 – 1,7616
- B. 1,7890 – 1,7876
- C. 1,6240 – 1,6446
- D. 1,7870 – 1,7896

**6. Українському імпортеру для закупівлі обладнання за кордоном вартістю 275 000 дол. США необхідно мати на своєму рахунку необхідну суму гривень для купівлі доларів. Валютний курс – спот на дату валютування дорівнював: 1 дол. = 28,004 – 28,0109 грн. На його рахунку повинно бути не менше як**

- A. 7437307,3 грн.
- B. 7200110,0 грн.
- C. 7702997,5 грн.
- D. 7701100,0 грн.

**Список рекомендованої літератури**

**Основна**

1. Міжнародні фінанси : Навчальний посібник / Л. А. Васютинська. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 310 с.
2. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.
3. Класифікатор іноземних валют і банківських металів, затверджений постановою Правління НБУ від 04.02.98 р. № 34 ( в редакції постанови Правління НБУ від 02.10.2002 р. № 378). – <http://www.liga.net/>.
4. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: Навч. посібник /Ю.Г.Козак, Н.С.Логвинова, В.В.Ковалевський. - К.: ЦУЛ, 2007.- 640 с.
5. Міжнародні фінанси (за модульною системою навчання): Теоретико-практичний посібник [Доровська С.С., Шило В.П., Ільїна С.Б. та ін.]- К.: Кондор,

2008р. – 310 с.

6. Міжнародні фінанси: навч. посіб./ І.І.Д'яконова, М.І.Макаренко, Ф.О.Журавка та ін.; за ред. М.І.Макаренка та І.І.Д'яконової. – К.: «Центр учбової літератури» №, 2013. – 548 с.

7. Патица Н.І. Валютні операції: Навч. посіб. для дистанційного навчання/ за наук. Ред. С.М.Кваші. – К.: Університет «Україна», 2008. – 188 с.

8. Шемет Т.С. Теорія і практика валютного курсу / Т.С.Шемет; за ред. О.І.Рогача. – Київ, «Либідь», 2006. – 358 с.

### **Додаткова**

1. Белінська Я.В. Валютно-курсове регулювання: проблеми теорії і практики/ Я.В.Белінська// Націон.академія управління.-К., 2007. – 372 с.

2. Процентний своп, його перспективи в Україні як банківського інструмента [Електронний ресурс] /А.Нікіфоров// Режим доступу: <http://www.yur-gazeta.com/>

3. Особливості випуску та обігу опціонів в Україні [Електронний ресурс] / М.М.Самбірський, М.П.Гончарук // Режим доступу: <http://www.dominion.in.ua/>

4. Суэтин А.А. Международные валютно-финансовые отношения: учебник/А.А.Суэтин. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: КНОРУС, 2010. – 440 с.

5. Хэрис Дж. Менвилл. Международные финансы: Пер. с англ.-М.: Информационно-издательский дом", 1996. - 296с.

### **Інформаційні ресурси**

1. Сайт Європейського центрального банку // [www.ecb.int](http://www.ecb.int)

2. Сайт Світового банку // [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)

3. Сайт Банку міжнародних розрахунків // [www.bis.org](http://www.bis.org)

4. Сайт Міжнародного валютного фонду // [www.imf.org](http://www.imf.org)

5. Сайт Wall Street Journal // [www.wsj.com](http://www.wsj.com)

6. Сайт The Economist // [www.economist.com](http://www.economist.com)

7. Сайт The Banker // [www.thebanker.com](http://www.thebanker.com)

8. Сайт Федеральної резервної системи США // [www.federalreserve.gov](http://www.federalreserve.gov)

9. Сайт Міжнародної федерації фондових бірж // [www.fibv.com](http://www.fibv.com)

10. Сайт Національного банку України [www.bank.gov.ua/](http://www.bank.gov.ua/)

11. Сайт органів виконавчої влади України // [www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)

12. Сайт законодавства України // [www.zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua)

13. Сайт Державної служби статистики України // [www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua)

## ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

### ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА КОРОТКОСТРОКОВИХ ТА ДОВГОСТРОКОВИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

#### Тема 10. Міжнародний фондовий ринок

**Методи контролю:** усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

#### **Завдання для самостійної роботи:**

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Міжнародний фондовий ринок :структура та сучасні тенденції розвитку
2. Довгострокові боргові цінні папери на міжнародному фондовому ринку
3. Іноземні облігації та єврооблігації . Порівняльна характеристика
4. Особливості функціонування ринку іноземних облігацій
5. Особливості функціонування ринку єврооблігацій
6. Короткострокові боргові цінні папери на міжнародному ринку боргових цінних паперів
7. Середньострокові боргові папери на міжнародному ринку боргових цінних паперів
8. Міжнародний ринок титулів власності та його сучасні тенденції
9. Порівняння міжнародного ринку титулів власності та міжнародного ринку боргових цінних паперів
10. Депозитарні розписки на міжнародному ринку титулів власності

3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

#### **Список рекомендованої літератури**

##### **Основна**

1. Міжнародні фінанси : Навчальний посібник / Л. А. Васютинська. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 310 с.
2. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.
3. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: Навч. посібник /Ю.Г.Козак, Н.С.Логвинова, В.В.Ковалевський. - К.: ЦУЛ, 2007.- 640с.
4. Міжнародні фінанси (за модульною системою навчання): Теоретико-практичний посібник [Доровська С.С., Шило В.П., Ільїна С.Б. та ін.]- К.: Кондор, 2008р. - 310с.
5. Міжнародні фінанси: навч.посіб./ І.І.Д'яконова, М.І.Макаренко, Ф.О.Журавка та ін.; за ред. М.І.Макаренка та І.І.Д'яконової. – К.: «Центр учбової літератури»№, 2013. – 548 с.
6. Патица Н.І. Валютні операції: Навч.посіб. для дистанційного навчання/

за наук. Ред. С.М.Кваші. – К.: Університет «Україна», 2008. – 188 с.

7. Шемет Т.С. Теорія і практика валютного курсу / Т.С.Шемет; за ред.О.І.Рогача. – Київ, «Либідь», 2006. – 358 с.

#### **Додаткова**

1. Белінська Я.В. Валютно-курсове регулювання: проблеми теорії і практики/ Я.В.Белінська// Націон.академія управління.-К., 2007. – 372 с.
2. Процентний своп, його перспективи в Україні як банківського інструмента [Електронний ресурс] /А.Нікіфоров// Режим доступу: <http://www.yur-gazeta.com/>
3. Особливості випуску та обігу опціонів в Україні [Електронний ресурс] / М.М.Самбірський, М.П.Гончарук // Режим доступу: <http://www.dominion.in.ua/>
4. Суэтин А.А. Международные валютно-финансовые отношения: учебник/А.А.Суэтин. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: КНОРУС, 2010. – 440 с.
5. Хэрис Дж. Менвилл. Международные финансы: Пер. с англ.-М.: Информационно-издательский дом", 1996. - 296с.

#### **Інформаційні ресурси**

1. Сайт Європейського центрального банку // [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
2. Сайт Світового банку // [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)
3. Сайт Банку міжнародних розрахунків // [www.bis.org](http://www.bis.org)
4. Сайт Міжнародного валютного фонду // [www.imf.org](http://www.imf.org)
5. Сайт Wall Street Journal // [www.wsj.com](http://www.wsj.com)
6. Сайт The Economist // [www.economist.com](http://www.economist.com)
7. Сайт The Banker // [www.thebanker.com](http://www.thebanker.com)
8. Сайт Федеральної резервної системи США // [www.federalreserve.gov](http://www.federalreserve.gov)
9. Сайт Міжнародної федерації фондових бірж // [www.fibv.com](http://www.fibv.com)
10. Сайт Національного банку України [www.bank.gov.ua/](http://www.bank.gov.ua/)

### **Тема 11. Міжнародний ринок банківських кредитів**

**Методи контролю:** усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

#### **Завдання для самостійної роботи:**

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
  1. Міжнародний кредит: джерела, принципи, функції.
  2. Міжнародний кредит та його форми.
  3. Валютно-фінансові та платіжні умови міжнародного кредиту.
  4. Міжнародний кредитний ринок: сегменти ринку та характеристика їх сучасного розвитку.
  5. Ризики при міжнародному кредитуванні та методи їх мінімізації.
  6. Факторинг на світовому ринку.



7. Форфейтинг на світовому ринку.
  8. Міжнародний лізинг.
  9. Синдигований кредит та процес синдикації. Методи зниження ризиків при наданні синдигованих кредитів.
3. Підготуйте доповідь та її презентацію.

### **Список рекомендованої літератури**

#### **Основна**

1. Міжнародні фінанси : Навчальний посібник / Л. А. Васютинська. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 310 с.
2. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.
3. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: Навч. посібник /Ю.Г.Козак, Н.С.Логвинова, В.В.Ковалевський. - К.: ЦУЛ, 2007.- 640с.
4. Міжнародні фінанси (за модульною системою навчання): Теоретико-практичний посібник [Доровська С.С., Шило В.П., Ільїна С.Б. та ін.]- К.: Кондор, 2008р. - 310с.
5. Міжнародні фінанси: навч.посіб./ І.І.Д'яконова, М.І.Макаренко, Ф.О.Журавка та ін.; за ред. М.І.Макаренка та І.І.Д'яконової. – К.: «Центр учбової літератури№, 2013. – 548 с.

#### **Додаткова**

1. Алексеєнко Л.М. Економічний словник: банківська справа, фондовий ринок (українсько-англійсько-російський тлумачний словник)/ Л.М. Алексеєнко, В.М.Олексієнко, А.І.Юркевич. - К.: Видавничий будинок «Максимум», Тернопіль: «Економічна думка», 2000. – 592 с.
2. Бернар И. Толковый экономический и финансовый словарь. Французская, русская, английская, немецкая, испанская терминология: [в 2-х тт.- Т I: пер. с фр.] / И.Бернар, Ж.-К.Колли. - М.: Междунар.отношения, 1994. – 784 с.
3. Волюнец Л. Условия платежей в ВЭД / Л.Волюнец //Современный бухгалтер.- 2007.- № 50. – С.16-25.
4. Зовнішньоекономічні операції і контракти: навч.посіб / [Козик В.В, Панкова Л.А., Карп'як Я.С., Григор'єв О.Ю., Босак А.О.]. - [2-ге вид.,перероб і доп]. – К.: Центр навчальної літератури, 2004.- 608 с.
5. Суэтин А.А. Международные валютно-финансовые отношения: учебник/А.А.Суэтин. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: КНОРУС, 2010. – 440 с.
6. Хэрис Дж. Менвилл. Международные финансы: Пер. с англ.-М.: Информационно-издательский дом", 1996. - 296с.

### **Інформаційні ресурси**

1. Сайт Європейського центрального банку // [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
2. Сайт Світового банку // [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)
3. Сайт Банку міжнародних розрахунків // [www.bis.org](http://www.bis.org)

4. Сайт Міжнародного валютного фонду // [www.imf.org](http://www.imf.org)
5. Сайт Wall Street Journal // [www.wsj.com](http://www.wsj.com)
6. Сайт The Economist // [www.economist.com](http://www.economist.com)
7. Сайт The Banker // [www.thebanker.com](http://www.thebanker.com)
8. Сайт Федеральної резервної системи США // [www.federalreserve.gov](http://www.federalreserve.gov)
9. Сайт Міжнародної федерації фондових бірж // [www.fibv.com](http://www.fibv.com)
10. Сайт Національного банку України [www.bank.gov.ua/](http://www.bank.gov.ua/)

### **Тема 13. Міжнародний ринок похідних цінних паперів (деривативів)**

**Методи контролю:** усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

#### **Завдання для самостійної роботи:**

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
  1. Строковий валютний ринок. Строкові операції валютного ринку та їх види.
  2. Строковий валютний ринок та його учасники.
  3. Форвардні валютні операції. Методи котирування форвардного курсу
  4. Ф'ючерсна валютна операція. Поняття ордеру у ф'ючерсній торгівлі та основні його види.
  5. Операції «своп». Мотивація здійснення «своп» - операцій. Класифікація свопів (типи та види).
  6. Валютний опціон: поняття, види, стилі, ціна опціону.
  7. Арбітражні операції: поняття та види.
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*
4. *Розв'яжіть тестові завдання.*

#### **1. Валютний або відсотковий опціон продавця – це**

- A. європейський опціон
- B. пут – опціон
- C. американський опціон
- D. кол – опціон

**2. Угода, що надає право власникові продавати в майбутньому валюту за встановленою ціною, називається**

- A. форвардом
- B. ф'ючерсом
- C. опціоном
- D. свопом

#### **3. Європейський валютний опціон має бути виконаний**

A. у будь-який момент від дня укладання до дня закінчення терміну дії угоди

В. у день закінчення терміну дії контракту

С. Коли захоче продавець

Д. коли захоче покупець

#### 4. Аутрайт – це різновид

А. Операцій спот

В. операцій форвард

С. Операцій своп

Д. ф`ючерських угод

**5. У момент укладання угоди на поставку імпортного товару укладено опціонний контракт на купівлю американського долару. На дату валютування спот-курс долару знизився і став менше за валютний курс опціонного контракту. У цій ситуації власник опціону**

А. Відмовиться від виконання контракту

В. виконає контракт

### Список рекомендованої літератури

#### Основна

1. Міжнародні фінанси : Навчальний посібник / Л. А. Васютинська. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 310 с.

2. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.

3. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: Навч. посібник /Ю.Г.Козак, Н.С.Логвинова, В.В.Ковалевський. - К.: ЦУЛ, 2007.- 640 с.

4. Міжнародні фінанси (за модульною системою навчання): Теоретико-практичний посібник [Доровська С.С., Шило В.П., Ільїна С.Б. та ін.]- К.: Кондор, 2008р. – 310 с.

5. Міжнародні фінанси: навч.посіб./ І.І.Д'яконова, М.І.Макаренко, Ф.О.Журавка та ін.; за ред. М.І.Макаренка та І.І.Д'яконової. – К.: «Центр учбової літератури№, 2013. – 548 с.

6. Патица Н.І. Валютні операції: Навч.посіб. для дистанційного навчання/ за наук. Ред. С.М.Кваші. – К.: Університет «Україна», 2008. – 188 с.

7. Шемет Т.С. Теорія і практика валютного курсу / Т.С.Шемет; за ред.О.І.Рогача. – Київ, «Либідь», 2006. – 358 с.

#### Додаткова

1. Процентний своп, його перспективи в Україні як банківського інструмента [Електронний ресурс] /А.Нікіфоров// Режим доступу: <http://www.yur-gazeta.com/>

2. Особливості випуску та обігу опціонів в Україні [Електронний ресурс] / М.М.Самбірський, М.П.Гончарук // Режим доступу: <http://www.dominion.in.ua/>

3. Суэтин А.А. Международные валютно-финансовые отношения: учебник/А.А.Суэтин. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: КНОРУС, 2010. – 440 с.

4. Хэрис Дж. Менвилл. Международные финансы: Пер. с англ.-М.: Информационно-издательский дом", 1996. – 296 с.

## **Інформаційні ресурси**

1. Сайт Європейського центрального банку // [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
2. Сайт Світового банку // [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)
3. Сайт Банку міжнародних розрахунків // [www.bis.org](http://www.bis.org)
4. Сайт Міжнародного валютного фонду // [www.imf.org](http://www.imf.org)
5. Сайт Wall Street Journal // [www.wsj.com](http://www.wsj.com)
6. Сайт The Economist // [www.economist.com](http://www.economist.com)
7. Сайт The Banker // [www.thebanker.com](http://www.thebanker.com)
8. Сайт Федеральної резервної системи США // [www.federalreserve.gov](http://www.federalreserve.gov)
9. Сайт Міжнародної федерації фондових бірж // [www.fibv.com](http://www.fibv.com)
10. Сайт Національного банку України [www.bank.gov.ua/](http://www.bank.gov.ua/)

## **Тема 15. Міжнародна банківська справа.**

**Методи контролю:** усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

### **Завдання для самостійної роботи:**

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
  1. Міжнародна банківська справа, її функції.
  2. Транснаціональні банки як основні суб'єкти міжнародної банківської справи.
  3. Кореспондентські відносини банків.
  4. Сучасні тенденції розвитку банківської справи.
  5. Основи банківського нагляду та регулювання.
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

## **Список рекомендованої літератури**

### **Основна**

1. Міжнародні фінанси : Навчальний посібник / Л. А. Васютинська. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 310 с.
2. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.
3. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: Навч. посібник / Ю.Г.Козак, Н.С.Логвинова, В.В.Ковалевський. - К.: ЦУЛ, 2007.- 640с.
4. Міжнародні фінанси (за модульною системою навчання): Теоретико-практичний посібник [Доровська С.С., Шило В.П., Ільїна С.Б. та ін.]- К.: Кондор, 2008р. - 310с.
5. Міжнародні фінанси: навч.посіб./ І.І.Д'яконова, М.І.Макаренко, Ф.О.Журавка та ін.; за ред. М.І.Макаренка та І.І.Д'яконової. – К.: «Центр учбової літератури№», 2013. – 548 с.

### **Додаткова**

1. Суэтин А.А. Международные валютно-финансовые отношения: учебник/А.А.Суэтин. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: КНОРУС, 2010. – 440 с.
2. Хэрис Дж. Менвилл. Международные финансы: Пер. с англ.-М.: Информационно-издательский дом", 1996. - 296с.

### **Інформаційні ресурси**

1. Сайт Європейського центрального банку // [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
2. Сайт Світового банку // [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)
3. Сайт Банку міжнародних розрахунків // [www.bis.org](http://www.bis.org)
4. Сайт Міжнародного валютного фонду // [www.imf.org](http://www.imf.org)
5. Сайт Wall Street Journal // [www.wsj.com](http://www.wsj.com)
6. Сайт The Economist // [www.economist.com](http://www.economist.com)
7. Сайт The Banker // [www.thebanker.com](http://www.thebanker.com)
8. Сайт Федеральної резервної системи США // [www.federalreserve.gov](http://www.federalreserve.gov)
9. Сайт Міжнародної федерації фондових бірж // [www.fibv.com](http://www.fibv.com)
10. Сайт Національного банку України [www.bank.gov.ua/](http://www.bank.gov.ua/)

**Навчальне видання**

*Кожухова Тетяна Валеріївна  
Яковенко Юрій Вячеславович*

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ**

**МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ**

Формат 60x84/8. Ум. др. арк.

Донецький національний університет  
економіки і торгівлі імені  
Михайла Туган-Барановського  
50042, Дніпропетровська обл.,  
м.Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.  
Свідоцтво суб'єкту видавничої  
справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р.